

La Pacdefendanto

N-o.16 NEREGULA INFORMA CIRKULERO POR ĈEĤOSLOVAKIO Aprilo 1953

1948 - K. GOTTWALD parolas al popolo.

MORTIS GRANDA PACBATALANTO KAMARADO Klement Gottwald

La 14. de marto 1953 matene mortis nia kara respublika prezidanto kamarado Klement GOTTWALD.

La 4. de junio 1948. Li estis elektita kiel unua prezidanto laborista en nia respubliko. De profesio li estis ĉarpentisto. Jam en sia junaĝo li aktive partoprenis la revolucian movadon. Kiel fondinto de la ĉsl. Komunista partio li firme defendis la postulojn kaj rajtojn de la laboristaro. Multfoje li estis batita kaj arestita de la policio dum la Masaryk-kaj Beneš-respubliko. Kiam en 1939 la germanaj faŝistoj okupis nian landon li rifuĝis al Moskvo, kie li donis direktivojn kaj konsilojn al nia suferanta popolo. Post la liberigo de nia lando, dank' al la oferema Ruĝa armeo de Sovet-Unio, Gottwald revenis kiel partia prezidanto kaj fariĝis vicprezidanto de la registaro. La 14. de junio 1948 kiam perfidaj alipartiaj ministroj inscenis renverson de nia ŝtata sistemo kun la celo nuligi nian amikecon al la Sovet-Unio kaj anstataŭigi ĝin per denova subjugo al akcidentaj kaj usonaj kapitalistaj potencoj, estis Gottwald, kiu alvokis la popolon kaj partion antaŭvertinte la minacantan danĝeron. Gottwald tiam fariĝis landa prezidanto. Bedaŭrinde nur mallongan tempon li direktis nian ŝtaton. Sed li direktis ĝin bone, laŭ sia plejbona konscienco. La tuta popolo profunde funebras pro lia subita morto. Ankoraŭ li partoprenis la funebran ceremonion de nia granda instruisto k-do Stalin kaj pro malvarmumo lia pulmo difektiĝis kaj kaŭzis lian morton. Dum tri tagoj cent miloj da homoj ĉirkaŭpasis lian katafalkon, espriminte la lastan honoron al nia kara prezidanto.

Kiu respondos al k-do T. Kurisu?

Nia redakcio ricevis de fama proleta japana verkisto leteron el 25. de januaro 1953, el kiu ni prezentas grandpartan eltiraĵon por instruo, diskuto kaj respondo al niaj legantoj. La letero tuŝas gravajn problemojn, kiujn la redakcio facile povus unuflanke (tendence) respondi. Pro tio la respondoj kaj klarigoj farotaj de niaj legantoj donos al la aŭtoro de la letero multe pli klaran kaj konkretan bildon pri la de li tuŝataj problemoj.

...pro konstanta persekutado Jap. Proleta Esp. Unio ruiniĝis sed tuj ekstariĝis nova movado laŭ popolfrota organizmaniero „MARŜO“. En Kobe fariĝis la centra organo k mi estis unu el ĝiaj aktivaj membroj. Denove oni subpremis nian movadon

kaj arestis la aktivulojn. Mi mem tiam sidis preskaŭ 2 jarojn en malliberejo de Kobe kaj Osaka. Kiam mi liberigis Japanio jam troviĝis en la mezo de milito kontraŭ Ĉinio. Oni severege observis la moviĝon de komunistoj kaj kontraŭfaŝistoj. Ankaŭ progresemaĵoj esperantistoj ne faris escepton estante kulpigataj pro nura studkunsido aŭ ekskursoj. Nek la neŭtrala movado estis favorata.

Post la militfiniĝo mi kun aliaj gek-doĵ penis demokrate reunuigi la tutan jap. Esp-movadon, sed ni ne sukcesis. Nun mi aktive laboras sur literatura fronto kaj funkcias en la sekretariaro de la Asocio por Nova Japana Literaturo, nia tutlanda organizo de progresemaĵoj literaturistoj. Mi estas ankaŭ memoro de ĝia centra komitato kaj prizorgas ĉefe la internacian kunligon kun progresemaĵoj literaturistoj, kulturaj laborantoj kaj ties organizoj.

Kiam mi sendis miajn tradukojn de la libroj de Fučík kaj Drda al vi, mi intencis sendi aerpoŝtan let. kun klarigo antaŭ ol la libroj vin atingos, sed mia intenco ne realiĝis. Sekve nature vi ne bone komprenis miajn tradukojn. Vi skribis kvazaŭ la libroj estus ĉe mi tradukitaj el esp. traduko de k-do M.Lukáš.

Tio ne estas vero, ĉar mi tradukis la „Rakonton el eŝafodo“ el anglalingva traduko (usona) komparante kun Esp-lingva traduko de la unuaj du ĉapitroj, kiun sendis al mi k-do I. Zálupský el Košice en manuskripto, kaj parte el ĉeĥa originalo kiun mi deĉifris. Mi tiam ne sciis pri ekzisto de tuta Esp-lingva traduko. Ĉu efektive k-do Lukáš tradukis ĝin? Krom tio la libro konsistas krom la „Raport...“ ankoraŭ el kelkaj aliaj verketoj de Fučík. Lastaj leteroj el la malliberejo, 10 politikaj artikoloj verkitaj dum la germana okupado, unu duono de iliaj tagnoktoj dum la Munĥena krizo, ktp. Tiujn mi tradukis el rusa kaj angla lingvoj.

Mi tradukis „Muta Barikado“n tute el Esperanto. Sed por tio kontribuis ne nur k-do Lukáš, kiu tradukis 8 novelojn, sed ankaŭ k-do Zálupský, kiu iniciatis la laboron kaj tradukis 3 novelojn. Bonvolu korekti, ĉar estas malbone lasi, ke viaj legantoj havu malverajn informojn. Ambaŭ librojn mi sendis siatempe po kelkaj ekz-oj al via ministerio de informado (k-dino Hilská) kaj al k-do Lukáš, do mi volas kredi, ke via ĉefministro k-do Zápotocký kaj la centra komitato de KPĈ jam estas informitaj pri tio.

Mi ne tre emas skribi al centra komitato de KPĈ, ĉar kvankam mi jam skribis al ĝi, laŭ deziro de k-do Pošepný. Ĝi ne respondis al mi. Krome iliaj eldiroj pri Esperanto, cititaj de vi, estas tiom absurdaj, ke mi serioze dubas, ĉu ili bonvenigos miajn sendaĵojn kaj sobre aŭskultos, kion mi pledos por Esperanto. Estas amare tiel diri, sed tio estas miaj sinceraj vortoj.

Mi legis kaj kopiis ankaŭ vian leteron de 4. aprilo 1952 kaj vian let. de 20. majo adresitan al k-dino Yamada. Mi interkonsilis kun kelkaj esp.-k-doĵoj el Tokio, ĉiuj malnovaj esp-veteranoj. Ŝajnas al mi, ke ili ne konsideris la aferon tiom serioze kiel mi kaj ke ili ne havas pretan solvon ol nur elatendi kaj vidi. Mi iom preparolis la aferon kun k-do Sigeharu Nakro, eminenta verkisto kaj ĝenerala sekretario de nia Asocio po Nova Japana Literaturo, kiu ne estas esperantisto sed tamen amiko de Esperanto. Li opiniis, ke k-do Ikuo Ojama, nek iuj aliaj jap. eminentaj neesperantistaj k-doĵoj skribos al via centra komitato de KPĈ antaŭ ol ili estos bone informitaj pri la fakta aferstato ĉe vi. Sed vi kavazaŭ malpermesas, ke ni konigu la veron pri la Esp-movado en via lando al plivastaj rondoj. Informi tiujn eminentajn k-doĵojn signifus diskonigi la aferon, ĉar ili estas vaste ligitaj kun diversaj popolrondoj en Japanio.

Krome povas okazi, ke kiam ili estos bone informitaj pri la vera stato de la Esp-movado en via lando, ili hezitos sin esprimi publike, des pli skribi al viaj aŭtoritatuloj por afero evidente malfavorata, prave aŭ ne prave, de la registaroj kaj kompartioj de Sovetio, Ĉeĥoslovakio ktp. Mi dubis kaj ankaŭ nun dubas, ĉu troviĝus en Japanio kaj eble ankaŭ en aliaj landoj neesperantista eminentulo, kiu pretas riski sian reputacion por la afero, kiun li ankoraŭ ne bone konas. Do mi ne plu parolis pri la afero kun aliaj neesperantistaj k-doĵoj eminentuloj. Kaj mi mem daŭrigis pensadon mirante, kial okazis, ke Esperanto estas malfavorata de aŭtoritatuloj ne nur en Sovetio, sed ankaŭ en Ĉeĥoslovakio kaj verŝajne ankaŭ en aliaj popoldemokr. landoj de Eŭropo, ĉar ja devus esti tute inverse!

Mi legis en „HEROLDO“ (1.nov.52) artikolon sub titolo „Kie la Esp-movado estis ĝis nun la plej forta“. Ĝi informas inter alie: „La 6. de septembro (resp. la 7an matene je 0.30 horo) post longa, tre vigla kunveno, la Esperanto-Asocio en Ĉ.S.R. akceptis unu el la du donitaj alternativoj“, sed nun mi komprenis,

ricevinte la 11an n-on de „LA PACDEFENDANTO“, ke ili estis „deviga disigo“ kaj, „memvola likvido“. Tio rememorigis min pri la metodo aplikita dum la lasta milito de la japana faŝista registaro kontraŭ kulturaj organizoj.

Vere granda estis mia miro kaj mi ne povis nekonsenti kun la vortoj de k-do Hejda: „Se ne estus fakto, ke tiel okazis, mi ne kredus! Neniam en mia vivo mi estus imaginta, ke foje venos tempo kaj la Esperanto-movado estos likvidota - de socialista registaro.“ Se oni volas likvidi Esp.asocion, oni tion faru malkaŝe, publikigante la kialon, sed ne hipokrite agu kvazaŭ timante publikan juĝon. Estas ne tolerebla, ke registaro, kiu sin nomas popoldemokrata aŭ socialista.

Apliku faŝist-similan metodon! Nun mi volas studi pri viaj leteroj. Laŭ viaj 3 leteroj mi konstatas jenajn punktojn: 1) Viaj gvidantaj k-doĵ devis konfesi ĉe abunda dokumenta materialo, ke via laboro estas altvalora por la defendo de la mondpaco, propagando de socialismo kaj via reĝimo. 2) Sed laŭ ili estas ne dezirinde uzi por tio Esperanton, kiu ne konformas kun la lingvo-teorio de k-do Stalin kaj kiu estas lingvo kosmopolita, de kapitalistoj. 3) en uzinaj kaj urbaj kulturaj kluboj, kiujn vi estis devigitaj aliĝi kiel Esp-rondetoj por likvidiĝo de via asocio, vi renkontiĝis ĉie kun simpatioj kaj helpemo, ĉar ili ankoraŭ ne estas informitaj pri la intencoj, kiuj minacas al via movado flanke de superaj instancoj.

Laŭ 1) kaj 2) mi devas fari konkludon, ke viaj aŭtoritatuloj ne deziras, ke vi uzu Esperanton nek por la interesoj de via popolo, por mondpaco kaj socialismo, simple pro tio, ke Stalin estas kontraŭ Esperanto. Certe Stalin estas granda homo, sed ne estas science, trakti lin, kvazaŭ li estus Dio, ĉioscia kaj ĉiopova. Ja eĉ Stalin povas erari, ĉar kiu homo estas absolute imuna kontraŭ eraroj? Cetere, Stalin mem klare neas la klasecon de lingvo k estas ne science apriore kondamni Esperanton nomante ĝin malprave lingvo kosmopolita, lingvo kapitalista ktp.

La demando estas ĉu Esp-o estas efektive utila al tutmonda proletaro, por mondpaco kaj socialismo. Se la respondo estas „jes“, oni ĝin subtenu kaj bone utiligu kiu ajn (eĉ Stalin) malaprobu ĝin. Se la respondo estas „ne“, forĵetu ĝin, kiu ajn (eĉ Stalin) aprobu ĝin. La afero ŝajnas al mi tute klara. Neniu komunisto aŭ socialista kontraŭdirus pri la neceso de internacia kompreniĝo kaj amikiĝo inter ĉiulandaj laboristoj. Tio povas nuntempe efektiviĝi plebone pere de internacia korespondado senpera, kaj Esperanto estas la plej facila kaj efika, se ne la unika, lingvo por tia korespondado. Tio jam estas elpruvita fakto. Do tiu celo, sin montras kiel strangaj komunistoj aŭ socialistoj. Do vi estas prava kiam vi skribas: „...tian armilon forpuŝi el niaj manoj absolute ne povas esti inda al komunistaj gvidantoj.“

Mi tute aprobas ankaŭ viajn jenajn vortojn: „...de nia laboro ne dependas nur la ekzisto de la Esperanto-movado en Ĉeĥoslovakio, sed efektive la Esp-o.-movado de ĉiuj popoldemokrataj landoj, eĉ la tutmonda. Nia venko estos venko tutmonda kaj nia malvenko estos malvenko por nia tutmonda movado“, ja mi kuraĝus diri, eĉ malvenko por la monda pacmovado kaj socialismo, ĉar estas ja la faŝistaj ŝtatoj, kiuj timas interkompreniĝon de proletoj, malpermesante disvastigon kaj instruadon de Esp-o. Ni mem do ne povas toleri, ke niaj gvidantoj same agu!

Ĉu efektive k-do Zápotocký skribis responde al via plenda letero, kiel vi citas al mi nome: „Esperanto ne estas lingvo kaj la vortoj de k-do Lenin, kiu diris: „Esperanto povus esti la latina lingvo de la proletaro“ jam ne valoras, la tempoj pasis, de tiam multaj jaroj. El Rusio fariĝis granda socialista unio, el kiu ĉiuj nacioj prenas ekzemplon kaj ankaŭ lernos la lingvon de socialistaj pioniroj: Lenin kaj Stalin, kiu fariĝos lingvo de tutmondaj pacbatalantoj, la rusan!“ (Rim. De red.: Ne k-do Zápotocký, sed la presidio de lia kancelario respondis tiel en lia nomo.)

Laŭ via letero mi ne klare vidas, al kiu tiuj vortoj apartenas, ĉu al k-do Zápotocký aŭ al viaj oficialuloj, pri kies kontraŭ-esperanta starpunkto vi plendis al k-do Z-ý. Se k-do Z-ý efektive eldiris ilin, tio estas grava disiluziĝo por mi, ĉar mi konsideris lin ĝis nun kiel maturan komunist-gvidanton. Mi ne neas la neceson lerni la rusan lingvon por konatigi la Marks-Leninisman literaturon kaj ekkoni la spertojn pri socialista konstruado en Sovet-Unio (mi mem jam de longe studas la rusan lingvon kaj eĉ gtradukas el ĝi), sed mi tute ne povas konsenti, ke ĝi fariĝos lingvo de tutmondaj pacbatalantoj. Krom tio, kial simple forpuŝi Esp-on, kiu jam nun povas plenumi k jam parte

plenumas la rolon de speco de „lingvo de tutmondaj pacbatalantoj“?

Pardonu, se mi uzis tro vortojn kontraŭ viaj gvidantoj, sed mi ne povis ne eldiri ilin, ĉar tiom absurdaj ŝajnis al mi iliaj vortoj. En viaj leteroj kaj en LA PACDEFENDANTO (kaj se mi ne erare memoras ankaŭ en franca ESPERANTISTO LABORISTA (ke la Stalina lingvo-teorio ne kontraŭas Esperanton. Estas vero, ke li en siaj artikoloj ne esprimas sin rekte kontraŭ Esp-o. Li nur aludas pri estonta internacia lingvo, kiu estos nek germana, nek rusa nek angla, sed io nova. Estas bela profetaĵo, eble ankaŭ ĝusta. Sed kial ne subteni jam ekzistantan internacian lingvon Esperanto? Li kvazaŭ malaprobas E. per ignoro kaj prisilento, kaj la longjara kontraŭesperanta kraktiko en Sovet-Unio suspektigas min, ke oni estas efektive kontraŭ Esperanto. Kial la Sov. registaro tiom obstine rifuzas Esp-on, estas granda enigmo por mi.

Ĉu iu timas, ke la popolamasoj en Sovetio rakontu la veron pri sia vivo al siaj eksterlandaj fratoj kaj eksci la veron pri la vivo ilia pere se senpera internacia korespondado? Povas esti tiel, ĉar oni malpermesas aŭ malfavoras tre verŝajne al la ordinaraj Sovetianoj senpere korespondadi kun eksterlandaj k-doĵ, ne nur per Esperanto, sed ankaŭ per aliaj lingvoj. Kiel do oni povas klarigi ĉi fakton? Eble per misuzo fare de malamikoj! Sed ĉu ili, la malamikoj, ne posedas pli efikajn rimedojn por tiaj subfosaj celoj ol internacian korespondadon? Ĉu eventuala malutilo ne povas esti kontraŭagata per singardemo de la popolamasoj kaj eble ankaŭ per cenzuro, se nepre necese? Ĉu la internacia korespondado fine ne alportas al la popolo kaj ĝia registaro multe pli da utilo ol malutilo vaste diskonigante la veron pri si al eksterlando kaj tiel akirante fortan subtenon de eksterlandaj popolamasoj?

Estas jam tede okupiĝi pri tia argumentado. Ekzistas nenia konvinka klarigo pri la malfavorado de Esp-o kaj la senpera korespondado flanke de la soc. registaroj- la fakta malekzisto de Esp-movado en Sovetio treege malfavore influas la tutmondan E- movadon kaj la malfavoriĝo de Esperanto en preskaŭ ĉiuj popoldem. landoj plie plifirmigas la impreson, kvazaŭ Esperanto kaj komunismo ne povas ekzisti kune. En tia afer-stato ne plu estas ebla efika propagando de Esperanto en komunistaj kaj komunist-amikaj rondoj. Estas nepre necese, ke ni ĝisfunde diskutu pri tiu ĉi problemo mondscale, jam kaŝante nenion, sed publikigante la veran aferstaton, ĉar sen tio jam la publiko ion suspektas.

Mi mem ĝis nun kaŝadis la veron ne nur antaŭ la neesperantista publiko, sed eĉ antaŭ la esperantistaj amasoj mem en Japanio, timante, ke la malkaŝo de la vero seniluziigos kaj malkuraĝigos ilin kaj malutilos al nia afero. Sed nun mi vidas, ke plua kaŝado de vero povus pli malutili ol utili, ĉar tio malhelpas fundan diskutadon kaj sekve ĝustan solvon. Do mi decidis fari detalajn raportojn al la esperantista kaj al la neesperantista publiko, alvokante ilin partopreni la diskutadon por ĝusta solvo de la problemo, kiu havas gravan signifon ne nur por la sorto de Esperanto, sed ankaŭ por la sorto de la tuta homaro.

Tiucele mi nun kolektas dokumentan materialon, kaj mi petas vin, provizi min per ĝisnunaj n-oj de „La Pacdefendanto“, cirkuleroj, rezolucioj, alvokoj ktp. Ĉu vi ankoraŭ nun malpermesas la malkaŝiĝon de la vera aferstato de Esp-movado en via lando? (ne plu) Mi tute bone komprenas vian motivon (ĉar, mi mem agis ĝis nun same kiel vi) sedkiel mi skribis supre, al mi ŝajnas, ke jam venis la tempo ke ni malkaŝu la veron antaŭ la publiko. Kompreneble, necesas agi takte kaj ne troigi. Se viaj oficialuloj ne favoras la uzon de Esp-o eĉ por progresemaĵ celoj mi ne estas certa, ĉu ili bonvenigas nian peresperantan laboron por diskonigo de via literaturo. Tio certe ne estas entusiasmiga por mi, nek por iu alia eksterlanda esp-isto, kiu emas traduki viajn literaturajn verkojn pere de Esperanto, ĉu ne? Ĉu tio ne estas eĉ kontraŭ la interesoj de la vialanda popolo?

Eble vin interesus jena fakto: Antaŭ ne longe mi ricevis p. karton de juna studento de ĉina lingvo en Kobe. Li informis min, ke li sendis miajn jap.tradukojn de la libroj de Fuĉik kaj Drda al sia ĉina korespondanto en Peking, kiu verŝajne scias Esp-on kaj japanan lingvon, ĉar li petis de sia japana korespondanto, juna studento en Kobe, ke li sendu, se eble, ankaŭ la esp-ajn tradukojn por ke li povu studi Esp-on kaj japanan lingvon per komparado. Bedaŭrinde mi ne povis kontentigi la ĉinan k-don, ĉar ili ankoraŭ ne estas eldonitaj.

Mia unua korespondanto en via lando estis k-do Imrich Zálupský, redaktoro de slovaka sindikata ĵurnalo „PRÁCA“. Dum preskaŭ 2 jaroj ni tre vigle korespondadis, sed subite li ĉesis skribi al mi kaj ne plu donas vivsignon. Mi

supozas, ke lin trafis granda senilusioniĝo, kiam via Ministerio de informado ne plu aprobis eldoni slovakon tradukon de japana proleta romano „Krab-ŝipo“ kiun li tradukis el mia Esp-lingva eldono. La kialon de la malaprobo mi ne scias, sed mi forte suspektas, ke la fakto, ke temis pri peresperanta traduko influis ĉi decidon. Ĉiuokaze k-do Zálupský malaperis el mia vido kaj verŝajne ankaŭ el la Esp-movado. Mi ege bedaŭras, ĉar el liaj leteroj mi multe lernis pri la efektiva situacio en via lando. Mi tre ŝatus renovigi kontakton. Li loĝis en Bratislava kaj laste en Košice, Benešova č.31. Espereble la k-doĵ el Košice povos informi min pri lia sorto. Mi estus tre dankema.

Mi ŝatus scii, kia nun efektive estas la situacio en via lando ĉe popoldem. reĝimo, kiel la popolo efektive vivas kaj laboras kaj kiel la popolanoj efektive pensas pri tiu aŭ alia afero. Mi ĉiufoje aldonis la vorton „efektive“, ĉar kiel literaturisto mi ne tre fidus oficialan propagandon. Mi preferas aŭskulti rekte ĉe la popolo. Ĉu vi povus skribi al mi pri tiuj aferoj kiel unu el la popolanoj? Mem mi farus same koncerne la japanan realeco, ĉar mi ne kredas, ke vi estas sufiĉe bone informitaj pri ni. Kiam mi legis, ekzemple Kominforma organo „POR DAŬRA PACO KAJ POPOLDEMOKRATIO“, ne ĉiam ĝuste informas pri la okazintaĵoj en nia lando. Mi mem ne povas pretendi, ke mi povas ĉiam informi pri la vero, sed mi almenaŭ penas sincere skribi, tion, kion mi spertas kaj opinias. Mi volas kredi, ke via registaro ne timas, ke oni skribu la veron pri via lando. Mi malamas malveron kaj amas la veron pli ol ĉion. Pere de Esp-o mi volas ekscii la veron pri via lando, ĉu la popolo efektive pli bone, pli feliĉe kaj pli libere vivas dum popoldemokr. reĝimo ol ĝi vivis dum la antaŭaj reĝimoj.

Mi opinias necese, priskribi niajn efektivajn realojn tiel, kiel ili efektive estas kun iliaj bonaj k malbonaj flankoj, se tiaj troviĝas. Se mi povus havi tiajn realajn priskribojn kaj opiniojn pri via landa vivo, mi povus traduki ilin por niaj legantoj, montrante praktike la utilecon de Esperanto. (nia redakcio intence supersaltas parton de la letero kaj daŭrigas) ...denove venis nenia respondo. De tiam vekiĝis ĉe mi malfidemo al li, kvankam li estis la presidanto de via Esp-asocio kaj sciis skribi pompajn artikolojn. Kia persono li estas kaj kielmaniere okazis, ke li okupis tian altan postenon? Mi ne esperas, ke mi povos baldaŭ korespondi aerpoŝte, sed dume mi devas kontentiĝi per ordinara korespondado.

Kvankam mi eldonigis 2 librojn, tio ne multe heplis al mi materiale, ĉar niaj eldonejoj mem estas malriĉaj. Mi vivas kvazaŭ senlaborulo kaj la vivo de mia familio nun dependas ĉefe de la salajro, kiun perlaboras mnia edzino kiel kudristino en hospitalo fondita de KPJ. Mi ne povis elĉerpi ĉiujn temojn, pri kiuj mi volis skribi al vi, sed pri ili mi skribos venonte se vi konsentas korespondadi kun mi. Mi finas kun la espero, ke vi bonorde ricevos ĉi leteron kaj ke mi povos baldaŭ ricevi vian respondon. Elkorajn salutojn al vi, viaj familianoj kaj ĉiuj gekamaradoj en via lando, batalantaj por la paco, libereco kaj vero!

kamarade via T. Kurisu Himonya 2-2298, Meguro-ku, TOKIO

La redakcio esperas, ke multaj niaj legantoj skribos realan informon al k-do Kurisu kaj samtempe petas ricevi kopiojn de tiuj respondoj, kiujn ĝi laŭ ebleco publikos en LA PACDEFENDANTO. Memkompreneble k-do Kurisu ricevos ankaŭ klarigan informon de nia redakcio koncerne la demandojn, tuŝitaj en sia letero. ESPERANTO HELPOS AL LA PACO? SE LA POPOLAMASOJ ĜIN UZOS POR ĜIA VENKO

ĴUS APERIS Emil Klimsza: por Ĉeĥoj, praktika LERNOLIBRO de internacia lingvo x ESPERANTO por kursoj kaj memlernantoj. Kompilita laŭ plejnova metodo en 18 lecionoj kaj ekzercadoj, por konversacio kaj kun ŝlosilo. Unua eldono: Formato 30x21 cm. 56 paĝoj, ciklostilita. Prezo 45,- Kčs Mendu ĉe: Esperanto-rondeto k-do Emil Klimsza, DOLNÍ SUCHÁ II. Slezsko, Ĉeĥoslovakio. NE ATENDU, SED TUJ MENDU !!! La redakcio recenzas: Post kontrolo de la ricevita lernolibro mi povas konstati, ke fakte temas pri tre taŭga instruilo, perfekta kaj jam de longe de niaj legantoj sopirata. Ni admiras la persistan kaj korektan penan ellaboraĵon de nia k-do E.Klimsza kaj nur ni devas konstati, ke krom la enhavo de ĉeĥosl. ŝtata himno kaj la himnode esperantistoj estus dezirenda en la venonta eldono ankoraŭ aldoni „La Internacion“ kaj kanton de pacdefendantoj.

- - - - -
EL POPOLA ĈINIO Post plendo de la peranto k-do Rud. Burda ĉe la gazetvendejo

ORBIS en Praha, tiu ĉi respondis la 28. de marto, ke Ĝi ne povis ankoraŭ liveri al la abonantoj la januaran n-on, ĉar la sendaĵo ankoraŭ el Peking ne alvenis al Praha. La malfruigon verŝajne kaŭzis la ŝanĝo de la ekspedicio, pro tio la abonantoj estas petataj pri toleremo. Laŭ lastaj informoj el Peking ne eldoniĝos la promesita kalendaro por 1953 pro teknikaj kaŭzoj, sed la eldonejo rekomencos ĉiujn abonantojn per interesa E- lingva broŝuro. La peranto VIVU ĈU EN-LAJ kaj KIM IR SEN Kun ne imagebla ĝojo ni eksciis pri decido de k-do Ĉu En-laj kaj Kim Ir Sen koncerne la interŝanĝo de militkaptitoj, kiun ni taksas sopirata paco en Koreio, sed samtempe firmigo de la paco tutmonda. Ilia decido plifortigu ankaŭ nin en nia batalo por la paco!

Nia movado en Ĉeĥoslovakio

PŘEROV, komuna konferenco de regionoj Ostrava kaj Olomouc okaziĝos la 23-24. de majo 1953 en Přerov. La 23. je la 19. horo okazos interkonatiga vespero en restoracio de Komunální podniky en parko „Michalově“. Dimanĉe je la 8. en la sama ejo estos laborkonferenco de la delegitoj de Esp-rondetoj el ambaŭ regionoj. Posttagmeze ekskursoj. En la intereso kaj por la firmigo de nia movado necesas ke ĉiuj gekamaradoj eĉ gastoj partoprenu.

BRNO, k-do Josef Balay skribas: La afiŝoj pri la packongreso en Peking, kiujn mi pendigis sur la muro en nia uzina manĝejo vekis grandan intereson ĉe pentro-artisto. Li petis min, prunti la afiŝojn por ekspozicio en ĝenerala kunveno de moraviaj artistoj, kie oni studis la ĉinan pentro-arton. Poste estis la afiŝoj montritaj en lernejo kun la surskribo „Senditaj pere de ĉiniaj esperantistoj. K-do B. mendis plurajn afiŝojn por preparandi Esperanton kaj la pacon.

KLATOVY, kurson por 25 komencantoj bone gvidas k-do profesoro Karel Behenský, malnova kaj oferema esperantisto. Nova kurso estas preparata. Propaganda materialo estas regule ekspoziciata en vitrokesteto.

LANŠKROUN, la ekspozicio „Tutmonda klasbatalo“ akirita per Esperanto, daŭris 1 semajnon en uzino TESLA, kie ĝin vidis preskaŭ 1000 laboristoj. Al ĉiuj la ekspozicio treege plaĉis kaj ti-kiuj konsideris Esperanton kiel kosmopolitan lingvon tuj devis ŝanĝi sian opinion. Sekve al nia rondeto la ekspozicio gajnis multajn kunlaborantojn. Ĉiuj politikaj funkciuloj venis al ni renkonten. Nia afero sukcesis. La ekspozicio multe helpis propagandi la mondpacon kaj interpopolan fratiĝon.

SKORONICE-KYJOV, en tiu vilaĝo, kiu nombras 500 loĝantojn, mi estas nun sola esp-isto. Vane mi klopodas gajni plurajn adeptojn. Oni estas komforta eĉ por lerni la rusan lingvon. Mi sola propagandas Esp-on, ĉefe per afiŝoj sur muro en la loka biblioteko, kies estro mi estas. Nur unu sukceson mi atingis, nome, ke ĉiu vilaĝano scias kio estas Esperanto kaj la verda stelo. En Kyjov estas ankaŭ kelkaj esperantistoj, sed pasivaj, nur p.m. kolektantoj.

HRADEC KRÁLOVÉ, ni denove kaj plimultnombre kunvenas en stacidoma klubejo ĉiun lan kaj 2an merkredon en la monato de 19. ĝis 21. horo. Laŭ postuo de nia patron-organizo ROH (revol. sindikato) ni estas devigataj aranĝi ankaŭ kurson de rusa lingvo.

PLZEŇ, la ekzisto de nia rondeto ĉe la Urba kleriga klubo (Os. Bes.) nun pendas kvazaŭ sur fadeno. De ĝi ni ricevis leteron kun sciigo, ke la Distrikta klerig komitato postulas likvidon de la Esp-rondeto je la 31. de marto kaj rekomendas al ni, lerni kaj propagandi la rusan lingvon. Samtempe oni forprenas nian klubejon kaj la tutan posedaĵon, kiun ni ankoraŭ kiel grupo de EAĈSR aĉetis por niaj kotizoj kaj donacoj de la membroj. Certe nia komitato ankoraŭ la saman tagon post ricevo de ĉi letero (24/3.) sendis al la urba konsilantaro protestleteron kontraŭ la senkaŭza likvido. Ĝi ankoraŭ ne estis pritraktita, sed ni tute ne fidus je ia sukceso, ĉar la likvido okazis laŭ rekomendo de la urba

komitato de la komunista partio. Tamen ni forte kredas, trovi novan vojon por povi daŭrigi nian proletan k. porpacan devon. SVIT-Slovakio, ĉiu ĵaŭde de 20. horo ni kunvenas en uzina klubejo de ROH-Spol.dom. Ni legas kaj tradukas artikolojn, esplikas gramatikon kantas kaj diskutas pri en-kaj eksterlanda Esperanto-movado. En la Ŝtata lernejo por instrui labor-rezervojn (Ŝtát.uĉiliŝtĕ prác.záloh) estas granda intereso por Esperanto. Tie funkcias kurso por komencantoj, kies nombro atingis 50 personojn. La estro de la lernejo permesis instrui al le lernantoj Esperanton du foje semajne po du horojn.

ATENTIGO En revuo por uzinaj kluboj „KLUB“ de 3. marto aperis artikolo de profesoro Trávníček, signalizante al likvido de Esp-rondetoj. Legu ĝin kaj ne prokrastu skribi protestleteron al la koncerna redakcio. Prof. Trávníček ne rajtas paroli pri E., ĉar li ĝin tute ne konas nek studis.

Kruela bato kontraŭ x LA PACDEFENDANTO

Post la likvido de nia E-rondeto en Plzeň perdas ankaŭ LA PACDEFENDANTO sian leĝan fundamenton, ĉar nek ne regulan informilon, kiel ni ĝis nun prezentis nian bultenon, rajtas eldonadi unuopulo, sed nur iu organizo aŭ grupo. Ankaŭ ne eblas plu uzi senpagan poŝtafrankon, kiun ĝis nun pagis por ni la Urba Kleriga Klubo. Sed ne estu malgajaj, karaj legantoj, ni jam sukcesis ĝustatempe solvi ĉi malagrablan problemon dank' al nia kara kaj tre vigla k-do Vladimír MOHAPL el Olomouc, kiu en nia senhelpeco respondas per jenaj kuraĝigaj vortoj: „...tio signifas, ke ni por nenia prezo povas allasi, ke pro kelk-tempa nekomprenemo flanke de iuj funkciuloj en Plzeň ĉesiĝu la eldonado de La Pacdefendanto. Se vi fakte ne plu trovos eblecon eldoni la bultenon sekve se tio, ke la urba konsilantaro en Plzeň ne decidus ŝanĝi la proponon de distrikta kleriga komisiono kaj neni alia rondeto pretus daŭrigi vian ĝisnunan laboron, ni provos tion aranĝi en Olomouc...“ Jen vere merito inda pacbatalanto al kiu ni esprimas en la nomo de niaj legantoj nian sinceran elkoran dankon en la espero, ke li ne restos la sola kaj la tuta laboro nur sur liaj ŝultroj. Ni kredas, ke jam nun aliĝos pluaj grupoj aŭ individuoj, kiuj post paso de certa tempo, se necese, de nove daŭrigos tiun ĉi gravan porpacan laboron. La redakcio restas en Plzeň kaj ĝi kunlaboros kun la eldonejo Olomouc.

BONAN PROPAGANDON vi povas fari, se vi mendos serion de 7 grandaj fotoj pri granda Esp. porpaca ekspozicio okazinta lasta-tempe en OSTRAVA kaj vidata de pli ol 2000 homoj. La serio kostas 140 Kčs aŭ 28 respndkuponojn. Mendu ĉe K-do František LIČKA, OSTRAVA-Zábřeh Břeží ul.č.12, Ĉeĥoslovakio.

ĜOJU GEKAMARADOJ La maja n-o de nia bulteno jam aperos kun bela verdkolora kapo-titolo presita en presejo. Por niaj eksterl.gek-doj ĝi fariĝos multe pli reprezenta propagandilo, precipe en popoldem. landoj. Dume ĉe ni, ni restu nun silentaj kaj ne fanfaronu antaŭ neesperantistoj!

KORESPONDI DEZIRAS: KORESPONDI necesas!

K-do Rikizo UZITA, 366 kuinose, WAKAYAMASI, Japanio, kun ĉiuj landoj pri divers.temoj- Lat.,p.k.il. K-do Curt KESSLER, Aug. Bebelstrasse 28/II. (10a) KLOTZSCHE-DRESDEN, DDR Germanio, k.ĉ.l.pri pacmovado kaj socialismo (Marksismo) K-do Harakuni EGAVA (14 jara knabo) 279 MinamiNakazim, WAKAYAMASI, Japanio-Nippon, pri popolaj kutimoj kaj moroj. Interŝanĝ.p.m., p.k.il. K-do Josef STANĚK, redaktoro de ĉsl. presservo, ČTK, Spojovací 209/16, PRAHA, Ĉeĥoslovakio, koresp., interŝ. uzitajn p.m. Speciale interesas pri marioneta teatro. Scias anglan, germanan, francan, rusan kaj judan lingvon. Certe respondas. K-do Attila ASKALÓS (12 jara knabo) Ságváni Endreu, 3 bk, PÉCS-Gyárvaros Hungario, per bildkartoj interŝ.p.m. K-do Ernő DIÓSI (13 jara studento) Arany utca János 9, PÉCS-Mecsekscabolcs, Hungario, interŝ. bildkartojn kaj p.m. kun ĉiuj landoj. K-do Minko OLZĈEV BERBEROV, KLISURA, KARLOVSKO, Bulgario, pri idea vivo kaj diversaj temoj. K-dino Libuše POSPIŠILOVÁ, nár.podn. BROKÁT 02, RÝMAŘOV,

Moravio, Ĉeĥoslov. kun gekamaradoj el ĉiuj landoj. K-dino Jarmila SKŘIVANOVÁ (23jara) vendistino, Vrbova 53/4, KLATOVY, Ĉeĥoslovakio, kaj interŝ.il.p.k. kun ĉiuj landoj. Certe respondas. K-do Arnošt ČERMÁK, Vankova č.399, KLATOVY, Ĉeĥoslovakio, kaj interŝan. il.p.k., uzit.p.m.kaj Esp-glumarkojn kun ĉiuj landoj. Certe respondas. K-do Bohuslav NÁDVORNÍK (teknikisto) Poštovní úřad, LITOMYŠL, Ĉeĥoslovak. kaj interŝ.uzitajn k neuzitajn p.m., il.p.k., filatel.gaz. kaj JAZZ-muziknotojn kun ĉiujn landoj.

Eldonas: Osvětová beseda - ESPERANTO-RONDETO en Plzeň

Redaktas: K-do Rudolf Burda, Palackého náměstí č.6, en PLZEŇ

ĈEĤOSLOVAKIO